

Kolozsvári Hírlap

FÜGGETLEN NAPILAP.

Megjelenik mindennap.

Ára 2 fillér.

Főszerkesztő:

Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő:

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 17. sz.

A nemzeti színház építése.

Kolozsvár, 1904. márc. 18.

A kolozsvári nemzeti színház építésének ügye újra felszínre került és foglalkoztatta a város érdemes atyáit a tegnapelőtt.

A hazafias bombasztok csak úgy röpkedtek a levegőben, mikor arról volt szó, pártolja-e Kolozsvár közönsége a magyar műépítéseknek azon kérését a belügyminiszterhez, hogy ők is pályázhassanak most utólag, a színházra.

Egy néhány városatya ki mestere a szónak, erősen kikelt az ellen, hogy még szó is eshetik arról, pártolják-e vagy sem műépítészeink feliratát.

Mindenről volt beszéd, mindenkit ütöttek, csak a Belügyminiszter urat hagyták ki véletlenül (?) az ütlegelés alól, holott egész bátran az összezt reá lehetett volna utalványozni.

Mert hát nem az itt a kérdés, hogy pártoltassék-e most már a felirat, vagy sem, a mikor mi kolozsváriak immár ugyszólván a kezünkbe tartjuk az új színházat, hanem igenis az „volt“ a legnagyobb absurdum, hogy a Belügyminiszter negligálva a gyakorlat szerinti szabályokat, minden nyilvános pályázati hirdetés nélkül egy osztrák céget bizott meg a kolozsvári nemzeti színház építése tervei elkészítésével.

Ez volt arczul csapása a magyar Belügyminiszter által adva a magyar műépítéseknek. Szégyene Kolozsvár törvényhatósági bizottságának, hogy ez ellen akkor nem akart, vagy nem merészkedett tiltakozni.

Ma már késő, hatalmad eső után fitogtatni érdemes communitás, ki ostort fonva lángostort napsugarakból, megkorbácsolod vele a pusztá léget. Akkor kellett volna felemelned szavadat a szegény magyar építésekért, nem most, a mikor már a német elvitte orruk elől a dicsőséget, csengő körmőczi aranyokban a 20.000 korona elismerést.

Egy szót sem lett volna szabad szólnod, csak egyszerűen tudomásul venni, proforma esetleg felterjeszteni pártolólag a kérést, nem pedig most elbocsátani az eddig gondosan elrejtett bombasztokat, a mikor már sem nem árt, sem nem használ.

Ha akkor nem tiltakoztunk, most már nyugodjunk meg. Hiszen így van már ez velünk magyarokkal hosszú ezer esztendő óta.

(Civis.)

Bérharczosok.

A sztrájk: a nagyipar fényűzése. A kisipar meggörnyed miatta, a koldus-ipar belepusztul. A mi iparunk, ha szivacs módjára megduzzaszjuk a nagyvási bébort vizében, alig terpeszkedik túl a koldus iparon. Alig néhány gyári kémény füstje iparkodik a magasba, hirdetvén, hogy püfög ám minálunk is néhány benzin-motor.

Sztrájkolnak a szabóságok; zuhog a sok ruha Bécsből. Sztrájkolnak a cipészek? Van-e cipőgyár a külföldön, a mely ezt a sztrájkot ne köszöntené örömmel. Járunk idegen ruhában, úgy mint eddig. Járunk idegenben készített bocskorokban, úgy mint eddig. A szabó mesterség, a cipész mesterség oly annyira nemzetközi tudomány, mint a fogdoktorság. A miénk is, a külföldi is fogat huz fájdalom nélkül.

Ez a sztrájk minékünk, fogyasztóknak csak muló bánatot okoz. Egy amerikai szabóiparosnak a mellényzsebéből kitelik Magyarország egész ruházata és az evreuxi cipőgyár két nap alatt öt vármegyére huz új kamáslit. És éppen ez okou siratjuk mi a sztrájkot.

Az erőtlének mérkőzését az erőtlennel; a kizsartolt munkások harcát az adóval, boltuzsorával, helyi, helyközi, rendes, pót- és magánvámokkal megterhelt munkaadók ellen.

Higgyék el minékünk munkások és munkaadók, hogy külföldi nagyarányú vállalkozások mellett szegyenkezve kullog csak, még az olyan nagyiparos is, a kiről azt hisszük, hogy tejbe-vajba fürdik a nagy boldogságtól és jóléttől.

A mi iparunknak veszteni valója nincs. Csak azok veszítenek, a kiktől a sztrájk elmarja a sovány keresetet. Vagyis az iparnak egygyé forrott két rendje: a munkaadó és a munkás.

A sorozás.

Hadkötelesek figyelmébe.

Kolozsvár, márcz. 17.

A hivatalos lap szerdai száma közli a honvédelmi miniszter körrendeletét az 1903. évre vonatkozó ujonczállítás tárgyában. Az általános érdekű rendelet az adminisztratív utasítások megadása után többek között ezeket mondja:

A) Az 1903. évi sorozási évfolyamot alkotják: a) az 1903. évben önkéntes belépés útján besorozottak; b) azok, a kik az 1903. évben állításkötelesek voltak és megkeresés útján besoroztattak: az ezekre vonatkozólag meghozott és besorozásra szóló határozat az eredeti állítási lajstromokba most már haladéktalanul bejegyzendő; c) azok, a kik a folyó 1904. évben a bezárólag május 5-éig terjedő időszak alatt önkéntesen beléptek és a tényleges szolgálatot legkésőbb május 9-éig megkezdették, illetve megkezdik; d) azok az 1903. évi állításkötelesek, a kik a küszöbön álló fősorazás, vagy a május 5-iki utóállítás

alkalmával besoroztattak; e) végül azok az 1903. évi állításkötelesek is, a kik bezárólag május 5-éig ugyan a sorozó bizottság elé zottetnek, akiknek besorozása azonban, a sorozó bizottság valamely határozata (felülvizsgálat, katonai vagy polgári kórházba való küldés stb.) következtében késedelmet szenvedett, de legkésőbb bezárólag szeptember 20-ig bekezdettek.

B) A tényleges szolgálati kötelezettség az A) bekezdésben b), c), d) és e) alatt említetteknek, kivéve az egyévi önkénteseket, az állománybevitel napjától kezdődik, míg az egyévi önkénteseknél, valamint az előző A) bekezdésben A) alatt említetteknek e tekintetben az eddigi törvényes rendelkezések maradnak mérvadók. Mindezeknek összes szolgálati kötelezettsége — beleértve a bezárólag május 5-éig besorozott egyévi önkénteseket is 1903. évi december 31-től számítandó.

Az 1904. év május 5-ig akár a fősorozáson, akár az utóállításon megjelent és alkalmatlannak talált 1882. és 1881. évi születésű állításkötelesek közvetlenül orvosi megvizsgálásuk után figyelmeztetendők, hogy az 1904. évben még egyszer sorozás alá kerülnek mint II. illetőleg III. korosztályú állításkötelesek.

Azok az 1882. és 1881. évi születésű állításkötelesek, a kik 1904. évi május 5-ig sorozó bizottság előtt meg nem jelentek, későbbi megjelenésük által 1904. évi állításkötelezettségüknek is eleget tesznek. Az ilyenek besoroztatásuk esetén már az 1904. évi jutalékra számítandók, de természetesen saját korosztályuk és sorszámuk szerint kezelendők és úgy tényleges, mint összes szolgálati idejük 1904. október 1-től számítandó.

Ezek az intézkedések nagyban érdekelhetik mindazokat, akiknek most a sorozó-bizottság elé kell állniuk. A kiket be fognak sorozni, azoknak az összes szolgálati kötelezettséget, tehát tizenkét esztendő, a múlt év utolsó napjától számítják. A kikre kimondják, hogy katonai szolgálatra alkalmatlan, azok az mint nagyobb számú korosztálybeliek még egyszer sor alá kerülnek és a kik most valami okból nem állhatnak a sorozó-bizottság elé, azok az idei második sorozáskor egyszerre eleget tesznek a múlt évi és az idei állításkötelezettségüknek és akkor vagy — besorozás esetén — 1904. évi ujonczok lesznek, — vagy ha alkalmatlanok — egyszerre két korosztályból kerültek ki.

Mi történik az 51 ezred magyar altisztjeivel?

Kolozsvár, márcz. 17.

Igen érdekes hírek szivárognak ki most a Hunyadi-téri kaszárnyából, a honnan nemsokára Bécsbe menendő lesz az 51-ik gy-ezred.

Mint ugyanis a legjobb forrásból értesülünk, a mióta befejezett tényné vált az ezrednek Bécsbe való áthelyezése, a századparancsnokok arra törekcszenek, hogy a ma-

gyar ajku katonai szolgálatra benmaradt, mint köznyelven mondani szokás zupás altiszteket kilépésre kényszerítsék.

A dolog ugyanis úgy áll, hogy az ezred tisztjeinek 80%-a nem tud magyarul s így nyakra-főre zupáztatták be a szolgálati éveiket betöltött altiszteket, a kiknek egy némely része 6—8, sőt több évek óta eszi a profontot. Azonban ezek a szerencsétlenek még nem érték el azt a szolgálati időt, hogy esetleg állami polgári állásba jussanak, s nem alkalmasak már arra, hogy más foglalkozás után nézzenek s így ha kénytelenek lesznek lemondani rangjukról s a szolgálatból kilépni, a legnagyobb nyomornak néznek elébe.

Már pedig biztos értesülésük szerint a szerencsétlen emberek ügye úgy áll, hogy a tiszték azzal ijesztik őket, ha, és a mennyiben vonakodnának kilépni önkéntesen a hadsereg kötelékéből és az ezreddel Bécsbe mennének, úgy ott kényszeríteni fogják őket arra minden radikális eszközökkel.

Negyven-ötvenre megy a számuk ezeknek a zupás szegény altiszteknél, a kik most kétségbeesve tanakodnak és tanácskoznak, hogy mi tévők legyenek. Ifjúságok legszebb idejét eltöltötték a katonaságnál, robot munkában és most mehetnek akár tetszik, akár nem szabadságra, Miért? azért, mert hát Bécsben nincs szükség a magyar katonára. Bár okulnának példájukon azok, kik botorul bezupáznak. Ime olyan sors vár rájuk, mint most az 51. gy-ezred szomorú jövő elé néző zupás altiszteire.

Sikkasztó váltóhamisító lelkész.

E hó 14-én tárgyalta az ipolysági királyi evangélikus Schultcz Sámuel egyházmároti evangélikus lelkész bűnpörét. A közbíró harminczkét rendbeli váltóhamisítás, öt rendbeli sikkasztás büntette és egy rendbeli sikkasztás vétségével vádolta a bűnös papot, ki töredelmesen ismerte be a vád valódiságát.

Megtörve és mély szánalmat keltve beszélt el a szerencsétlen ember sorsának tragikumát. Évtizedeken keresztül oktatta hivatástól istenfélő, becsületos életre s ezalatt eljutott odáig, hogy ő maga vétkezett.

Mikor ezelőtt több évtizeddel hontmegei Sohác községben elfoglalta parókiáját, hivatást elszegényedve, uzsorások kezében találta. Missziót látott benne, hogy népét megmentse az uzsorások karmai közül. Attól kezdve azután alig került ki Szuhányból váltó, melyen az ő neve nem szerepelt volna, mint kezes. Szuhányból Egyházmárotára ment lelkésznek, hol szintén nem kisebb bajokban találta sinlődvé hivatást. Itt is hozzájárult a mentés munkájához s csakhamar kénytelen volt érezni, hogy mentés közben a tönk szélére jutott.

Vagyona elszűnt és pénzzavaraiból csak tömeges váltóval tudott ideig-óráig menekülni. A váltókon régi kötelezettjei szerepeltek mint kezesek, a kiknek ő is tett valamikor hasonló szívességeket. Anyagi helyzete folyton rosszabbodott, a pénzügyek követelték a törlesztést, a kezesek pedig megtagadták a váltó prolongását. Prolongálta tehát ő maga és aláírta a kezesek nevét, bizván abban, hogy majd lassanként letörleszti a váltókat.

A múlt év őszén már látta, hogy nincs tovább menekvés, utlevelet kért és ment ki Amerikába. Már Hamburgban járt, midőn elfogta a honvágy, visszafordult, hazajött és feljelentette magát az ügyészségnél. A bíróság bűnösnek mondotta ki a szerencsétlen megtévedett embert és három évi fegyházra ítélte. Az ügyész és védő fellebbezett az ítélet ellen.

Dráma az erdőben.

A szepesmegyei Hatfalu határában levő kincstári erdőben volt alkalmazva Bokor Antal erdővéd, aki a felügyeletére bízott erdő-részben valóságos basamódra uralkodott.

A vadászokkal és a fatolvajokkal szemben kíméletlenül szigorúsággal járt el, de ha asszonyokat vagy leányokat talált az erdőben, akik galyakat szedtek, ezekkel szemben meglágyult, sőt maga adott nekik tüzelő fát, ha a szép szóra hallgattak. Bokor pedig értett ahhoz, hogy az erdőben talált fehérsépet, ha szép szóval nem lehetett, erőszakkal megnyerje bűnös céljainak. A faluban közbeszéd tárgyát képezte ez a csunya dolog. A napokban aztán rajta veszett.

Két héttel ezelőtt egy Frink Juli nevű 14 éves leány járt az erdőben fát szedni. — Bokor megfogta a leányt és alkudozni kezdett vele. Mivel azonban a leány ellenkezett, Bokor állati merényletet követett el ellene.

A leány sirva panaszkodott el otthon az anyjának, hogy mi történt vele, de a leány apja akkor nem volt otthon.

A múlt vasárnap megérkezett a leány apja, aki megtudta, hogy leányával mi történt, bosszura határozta el magát. Másnap kiküldte a leányát az erdőbe ismét fát szedni, ő pedig utána ment és leste, hogy mi történik. Nem sokáig kellett várakoznia, Bokor megjelent az erdőben, s mivel a leányt egyedül találta, ismét alkudozni kezdett vele.

A leány apja csak azt várta, hogy letegye Bokor a fegyvert. Rejtekhelyéből előugrott, felkapta az erdővéd fegyverét s azzal előbb rálőtt Bokorra s azután megfordította a fegyvert és a puskatussal addig verte fejbe, a mig élet volt benne.

A gyilkosság elkövetése után Frink Márton hazament és önként jelentkezett a csendőrségnél, ahol letartóztatták.

ÉJJELEI POSTA.

— Express tudósítás. —

Vizbeölt feleség. Késmárkon kegyetlen gyilkosság történt a minap Urbanics János gyári munkás örökös perpatvarban élt a feleségével s nem egyszer tettelegességre került a sor köztük. A gyilkosság napján is a gyárból hazamenet összeveszttek, miközben Urbanics kést rántott elő s összeszurkálta az asszonyt majd, hogy a borzasztó tettet elhárítsa magáról, a véreben fekvő asszonyt belodolta a Poprád-folyóba. A szerencsétlen nő a vízbe fulladt, a gyilkos férjet pedig letartóztatták.

Várkonyi Istvánnak a gyómai választásból eredő bűnpörét ma tárgyalta a nagyváradi tábla és a reá kimért egy havi fegyház 8 óra emelte fel.

A pyrnai affaire. Drezdából jelentik, hogy a haditörvényszék ma ítélettel fejezte be azt a pört, melyet több tiszt ellen egy tisztársuk férj becsületének megsértése miatt indított Négy főhadnagyot ítéltek el várfogságra és pedig az első 4, a második 6, a harmadik 15 havi, a negyedik két évi várfogságot kapott.

Rác Laczit letartóztatták. A fővárosi cigányprimások egyik legősmertebbjét, Rác Laczit, a ki magát mint Rác Pali 36-ik fiát szokta hirdetni, — szerdán éjjel egy óraker hosszas előzetes kihallgatás után az ügyeletes rendőrtisztviselő letartóztatta. Rácot Róth Julia, a Milleniumi kávéház tulajdonosnője, jelentette fel 2300 korona elsikkasztása miatt. Rác Laczi javában hegedült a Putzer-féle

váczi-köruti vendéglőben, mikor érte mentek a detektívek. Rác beismerte, hogy a pénzt elköltötte s kijelentette, hogy most nem tudja megfizetni, mivel nincs pénze. A rendőrség azért helyezte előzetes letartóztatásba, mert Rác hírszerint Antwerpenbe akart szökni.

Feltört postahivatal. Komáromból jelentik, hogy Hetény komárommegyei községben a napokban a postahivatalt feltörték, de az állami pénzhez nem férközhettek s csak a postamesternek 25 korona készpénzét vitték el. A csendőrség a tetteseket nyomozza.

Megostromolt gyilkos. Athénből érkezett jelentés szerint Koloban egy zsidó valásu ember gyilkosságot követett el. A gyilkosság hírére nagy tömeg verődött össze a gyilkos lakása előtt s bevették házának ablakait. A zsidók antiszemita zavargásoktól való félelmükben bezárták boltjaikat. A zsidó városnegyed erősen őrség védi.

Hajókatasztrófa. Londonon át érkezett jelentés szerint Ausztrália keleti partján levő Breaksze-Spitznél megfeneklett az „Armagh“ gőzös. Nagynehezen szabadá tették, mire tovább haladt, egyszerre azonban tűz ütött ki a hajón, mely Bundsbergtól husz mérföldnyire kénytelen volt horgonyt vetni. Az utasok és a legénység csónakokon próbáltak menekülni. Két csónak, melyben ötvennyolcan voltak, biztonságba jutott; a többieknek, melyek körülbelül száz személyt szállítottak, nyomuk veszett. Keresésükre több gőzhajót küldöttek ki.

A germanizáló belügyminiszterium. A magyar királyi belügyminiszterium kiadásában megjelenő „Belügyi Közöny“ március 13-án kelt 13. száma egy rövidke, de annál súlyosabb beszámítás alá eső közleményt tartalmaz. Hangzik ez pedig szószerint a következően: „A belügyminiszter Rosée Adolf szinigazgatónak megengedte, hogy Pöstyén-fürdőben 1904. évi június hó 1-től július hó 31-ig német nyelvű színi előadásokat rendezhessen.

Gyilkosság? Ó-Budán a Bécsi-ut és az esztergomi vasút keresztezésénél a mezőúr eszméletlen állapotban talált egy szőlőmunkásnak látszó embert. Telefonált a mentőkért, mire azonban ezek megérkeztek, a munkás már meghalt. A mentők ugyan, a kik csak felületesen vizsgálták meg a halottat, külső erőszak nyomait nem látták a tetemen, még sincs kizárva, hogy a szerencsétlen bűnténynek esett áldozatul. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

HELYI HIREK.

Kolozsvár, márcz. 18.

— **Lakás kiadók és lakás keresők figyelmébe.** A „Kolozsvári Hirlap“ naponta 3000 példányban jelenik meg s így a legalkalmassabb a lakáskiadók és lakáskeresők hirdetésére. Egyszeri beiktatás az apróhirdetések közzé 40 fillér.

— **Szakosztályok ülése.** Megsappant érdeklődés mellett tegnap folytatták a szakosztályok ülését a napirend további pontjának a letárgyalását. A költségvetés 58 és 60 tétele alatti pályadíjakat úgy osztották be, hogy a 400 koronás tisztán képzőművészeti, míg ellenben az 1000 koronás, irodalmi pályamunkának is kiadható. A függő adósságok kifizetésére felveendő kölcsönre a Pesti kereskedelmi bank ajánlatát fogadták el. Az aszfalt burkolási szerződést ismét a Magyar aszfalt r. társasággal óhajtják megújítani. A gőzmoztoros automobil személykocsik üzeméről szóló bizottsági jelentést elfogadták s ajánlják a közgyűlésnek a szerződés megkötését. Az automobil részv. társaság közlekedés létesítés iránti kérelmére tervet kértek be. A szamosközi utca lakói vízdi elengedési kérvényüket teljesítették és kimondták, ha 100 méter távolságra fekszik az utcától a vízvezeték, annak lakói sehol a városban díjat a jövőben nem fognak fizetni. Kiseb ügyek elintézésével 6 óraker az ülés véget ért.

— **Egy felháborító ítélet.** Nem tudjuk csakugyan, hogy a mi rendőrségünk még mi mindent nem merészel megtenni a mi az igazsággal homlokegyenest ellenkezik. Emlékezhettek még olvasóink, lapunk egyik régebbi számában megírtuk volt, hogy egy bestiális rendőr Weisz izraelita polgártársunkat a rendőrszobában megkínította, egy néhány fogát kiütötte. A miért megverték, tegnap a rendőrség még ráadásul 40 korona pénzbírságot sózott a nyakába, mert kinzóját szidalmazni merészelte. Hát meddig fogjuk még tűrni az ilyen felháborító igazság osztogatást???

— **Az Erdélyi Múzeum-Egylet** márcz. 20-án, vasárnap d. e. 9 órakor tartja rendes közgyűlését. A közgyűlés nyilvános. A tárgysorozatba a rendes, alapszabályszerű pontok vétettek fel. Indítványt akart tenni az intézők egyrésze, hogy egészségesebb alapon reformáltassanak a társak ügyei s a közigazgatás egyszerűsítésével az adminisztrációra ma kiadott tőkék, tudományos czélok elővitelére fordíttassanak. A tervezett akcióval szemben azonban, mint halljuk reakció keletkezett s így a reformok dűlőre juttatása, a múzeum ábrázatának megváltoztatása jobb időkre maradt el.

— **Az Egyetemi Kör Kossuth-gyász-ünnepé.** Az Egyetemi Kör f. hó 26-án tartja a kör olvasó-termében Kossuth emlék-ünnepélyét, melyre ezton is felhívja a hazafias közönség és ifjuság figyelmét. — A részletes tárgysorozatot a mai falragaszok fogják hírül adni.

Ügyvédek értekezlete. Kolozsvár ügyvédei tegnap este a Központi Szálloda emeleti, külön termében népes értekezletet tartottak.

— **Választás a Szt. Imre körben.** A Szt. Imre kör tegnap tartott közgyűlésén választotta meg tisztikarát. Elnök leti: Gyárfás Elemér. Alelnök: Kiss Menyhért. Főtítkár: Gaberdén Rezső. Títkár: Kolosy Márton. Főjegyző: Kuszbec Lajos. Jegyzők: Maszalic József, Szász József. Háznagy: Jovián Jenő. Alháznagy: Ruzsbec Gyula. Péntárs: Molnár Ferencz. Ellenőr: Korbuly Leo. A számvizsg. biz. elnöke: Korody Imre, tagjai: Dezső Gergely Andor, Endes Gábor. Ezekon kívül még 12 választm. tagot választottak.

— **Védelmért—büntetés.** Hushagyó kedden délután több rendőr leránczigált, megpofozott, megtépázott egy szegény bérkocsist a főtéren és bevitték. Egy orvostanhallgató, városunk egy tekintélyes családjának a tagja látva a brutalitást, bement az ügyeletes rendőrtisztviselőhöz és védelmére kellett a bérkocsinak, erősen hangoztatva, hogy a rendőrök ártatlanul verték meg. Sós rendőrtizedes erre, daczára, hogy az orvostanhallgatónak számtalan tanuja van, arra, hogy egyáltalán semmit sem csinált, panaszt emelt, hogy a rendőrökkel durváskodott. Ezért tegnap 30 korona pénzbírsággal sújtották a védelmező orvostanhallgatót a rendőrtizedes pusztá feljelentésére. Kérjük az ítélkező Szabó kapitány urtól, meg van-e arról győződve, hogy igazságos Salamoni ítéletet hozott?

● **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33,* mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisztá magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabna-félék dús választéka. (6)

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Loute.

Szombat: Nők barátja.

Vasárnap: d. u. A tavasz.

„ este: Sherry.

TÁVIRATOK.

Az országházból.

Budapest, márcz. 17. A képviselőház mai ülésén br. Feilitzsch Arthur elnököl. A jegyzőkönyv hitelesítése után a napirend során Lengyel Zoltán szólal fel és hosszas beszéd az indemnitás ellen. Beszéde közben kijelenti, hogy nem Bánffy-párti, hanem megmaradt függetlenséginek. A függetlenségi Kossuth-párttól csupán taktikai kérdések választják el. Azután br. Kaas Ivor beszél üres padok előtt.

Temesvári mandátum.

Budapest, márcz. 17. A temesvári szabad-elpárt tegnap tartott rendkívül népes gyűlésén ismét gr. Khuen-Héderváry Károly minisztert jelölte képviselőnek. A gyűlésből kifolyólag táviratokban üdvözölték Khuen-Héderváry grófot és gróf Tisza István miniszterelnököt.

Az 1904. évi költségvetés.

Budapest, márcz. 17. A hivatalos lap jelenti, hogy a pénzügyminiszteriumba már beérkeztek az 1904. évi állami budgethez az egyes tárczák költségvetései. Lukács László pénzügyminiszter most dolgozik a költségvetés összeállításán s a mint munkálatával elkészült, azt nyomban a Ház elé terjeszti a szokásos exposé kíséretében.

Nagy sikkasztás.

Budapest, márcz. 17. Lembergől táviratozzák: A staniszlai hivatalnok segítő szövetkezetben nagy sikkasztást fedeztek fel. A sikkasztásokban a leMBERGI központi hivatal is bűnös. Sok letartóztatás volt.

Szerencsétlenség Svájcban.

Budapest, márcz. 17. Röggsberg falu mellett nagy szerencsétlenség történt. Egy paraszt fát vágott a hegyoldalban; a fa lezuhant és a gyerekek az iskolából éppen akkor arra mentek. A lezuhant fa egy gyermeket megölt, sokat pedig megsebesített.

Tőzsdemanőver.

Budapest, márcz. 17. Frankfurter tőzsdén ma beszéltek, hogy Vilmos császár azért nem lépett Spanyolországban szárazföldre, mert a gígehaja súlyosra fordult és Schmidt tanárt Frankfurtból sürgősen oda rendelték. Később kitűnt, hogy a híresztelés börzsemanőver volt.

REGÉNY.

Egy a sok nevében.

Irta: Vera. (29)

Fordította: Dr. Erős Vilmos István.

E művek rideg vonásokkal ecsetelték azokat a veszélyeket, melyek a házasságon kívüli nemi életből származnak. És beszéltek azoknak a szánalomra méltó teremtmények szomorú sorsáról, kiknek teste-lelke elsatnyul ennek következtében.

De szólott másról is. Elmondta, hogy mi szükséges a jó egészség fenntartásához. — És arra az eredményre jutott, hogy ezt egyedül az ifju korban kötött szüzi frigy biztosíthatja és hogy csak ez esetben lehet egészséges a jövődő nemzedéke.

Igy beszél a phisiologus, kinek fejtegetésébe ethikai momentum nem vegyül. És mégis mindaketten egy úzeten vagyunk.

Megfoghatatlan előttem, hogy egy művelt

férfi hogyan képes aljas sexualis ösztönnek engedve ebbe a parfümtől bűzlő mocsárba süllyedni... , hogy hogyan tudja tisztaságát bemocskolni ezzel a lealacsonyító, tisztességtelen, becstelen, minden vonzalmat nélkülöző viszonyal... hogy hogyan merészel ilyen multtal ártatlan nejeinek a szemébe nézni!

Hát igaz volna az, hogy a férfinak más a becsülete, mint a nőnek? Hát igaz volna az, hogy a férfinak minden szabad, a nőnek pedig semmi? Miért nem bélyegzi meg a társalóm a férfit is, ha eldobja tisztaságát! Hát létezik szabadalmazott becsület is?

Arra tanítják lépten-nyomon az ifjakat, hogy már a serdülő korban elégítsék ki érzekeiket. Mert ezt egészségük megköveteli. Hátha ez a beszéd szemenszedett hazugság! Vagy pedig az orvosoknak egy rettenetes tévedése! És vajjon vetekedhetnek-e a tisztaság szülte bajok azokkal a boldogságmegrontó, irtózatoss, undorító és életveszélyes betegségekkel, melyek az erkölcsatlenség, a kicsapongás következményei? . . .

És ha jogosult is a félelem, mégis égbekiáltó gagság emiatt annyi sok nőt testileg és lelkileg gyötrő kinok közt tönkre tenni!

(Folytatása következik.)

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

ÜTŐ ÁRPÁD!

Állami ösztöndíjjal külföldön tanult

● ● férfi-szabó, ● ●

Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 10. szám.

A drezdai szabászati akadémia örökös tagja.

A külföld nagy világvárosaiiban iparágamban több éven át szerzett tapasztalataimat hazamban értékesítve, Kolozsvár intellinens közönségének már 10 éve legnagyobb elismerésére szolgálak ki. Készülnek műhelyemben a saját módszerű szabászatom szerint, melyért a drezdai akadémia, hol bemutatva lett, kitüntetett, a legelegánsabb és legdivatosabb tavaszi felöltők, öltönyök. Szövetekben nagy választék. Egyben ajánlom szabászati intézetemet azok figyelmébe, kik a szabászatot gyorsan akarják elsajátítani. *Nálam 3 nap alatt korrektül megtanul bárki is szabni.*

Megérkeztek a legujabb divatu

● ● honi szövetek! ● ●

Szives támogatást kér:

Ütő Árpád,

férfi-szabó.

Apró hirdetések.

Széchenyi-tér 7/a szám alatt 2 bolt helyiség és egy emeleti külön bejáratu parkettes szoba kiadó.

Varró leányok felvétetnek Kossuth L-utca 17. szám alatt.

Kide községben egy 10 év óta fennálló jó forgalmu üzlethelyiség dobány és só engedélyvel, mely áll egy nagy bolthelyiség és hozzávaló lakás, nagy kert és gyümölcsösből, családi viszonyok miatt azonnal kiadó. Értekezhetni lehet a kiadóhivatalban Kossuth L-utca 17. d. u. 3-6-ig.

Kerestetik nyári hónapokra elegáns és teljesen berendezett kis villa nagy kerttel. Ajánlatok havi ár pontos megjelölésével intézendők „Dr. Róth Kolozsvár Rákóczi-ut 33. szám.”

UJ NŐI- ÉS URI-DIVAT ÜZLET!

A Fogel Antal-féle női divat-üzletet átvettem s azt teljesen kiárusítottam s most a tavaszi szezonra a mai kor igényeinek megfelelően

női- és férfi-divat cikkekkel ujonnan rendeztem be.

Bevásárlásomat oly előnyös árak mellett eszközöltem, hogy a raktáron levő összes ujonnan megérkezett árukat a következő **legolcsóbb** árak mellett árusíthatom:

Női gyapju ruha szövetek 120—140 cm. széles.	mtr.	40 kr.-tól feljebb.
Francia gyapju delinek	"	40 " "
Ruha és Bluz selymek	"	70 " "
Lujzin selyem minden színben	"	1.10 kr.
Ponzse " " "	"	68 "
Dusche " " "	"	95 "
Selyem muszlin " " 120 cm. széles	"	85 "
Egyszínű selyem batisztok minden színben 120 cm. széles	"	65 "
Valódi Francia kretonok	"	20 kr.-tól feljebb
Szintartó Francia szatenek	"	30 " "
Selyem muszlin, Liberti, Orgántin és himzett batisztok	"	30 " "
Derék bélesek	"	20 " "
Moaré (Impresz) aljbélés 80 cm. széles	"	17 " "
Foulard aljbélés	"	11 " "
23 méteres Ruburgi vászon	"	5.00 frttól feljebb.
Miderek	"	50 kr.-tól feljebb.

Francia illatszerek, szappanok, szoba illatok, puderek, fogporok, fogpaszták, szájjavítók, fog, köröm, haj- és ruha-kefék stb. stb. Ugyiszintén ajánlom a t. urak figyelmébe dus választékú nyakkendő raktáromat a legolcsóbb árak mellett. Kérem a t. vevőközönség szíves meggyőződését áruim jóságáról és olcsóságáról. Mély tisztelettel

ZSITNY ANTAL női és férfi-divat üzlete, Mátyás király-tér 30 (Status p.)

Senki se mulassza el

a **TESZLER KÁROLY** Divatáruházában

Wesselényi Miklós-utca II. sz. a. megtokinteni az ujonnan megérkezett:

285 vég Valódi Angol divatos Ruhaszövetek 120 és 140 cm. széles 39, 47, 63, 84, 96, 1.15, 1.30 kr.

73 vég 90 cm. széles Remek Ruhaszövetek 14, 19, 23 kr.

45 vég Tiszta Gyapju Lüsterek 120 cm. széles, divatos színekben 68 kr.

Nagyobb mennyiségű Francia De-Lainok 29, 35, 40, 49 kr.

Francia és Liberti selyem Batisztok 16, 19, 23, 29, 35 kt.

Fehér himzett Batisztok 16, 23, 27 kr.

Kipróbált jó mosó Atlasz Szatinok 10, 23, 27 kr. Valódi szintartó Kosmanosi Kretonok 11, 14, 17, 21, 23 kr.

Finom Csipkefüggönyök 13, 16, 20, 26, 33, 40 kr. Rumburgi Vászon és Siffon, 1 vég 23 méter 3.50, 4.—, 4.50, 5 frt.

Fegyházban kötött Harisnyák 9, 13, 19, 23, 26 kr. Remek Férfi ingek Schiffonból 87, 98, 1.05 1.15, 1.30 kr.

Ötrétű gallér 13 kr. Kézélő 20 kr. Helyben készített paplanok 1 frt 50 krtól 6 forintig beszerezhetők.

Telefon 77. sz.

Az általánosan ki-tünőnek bizonyult „Nagyvárad Sör” főraktára megnyílt, forgalomba hoz **Dupla márcziusi és Maláta sört.** Főraktár:

KÁHÁN NÁTHÁN SAMU Deák F.-utca 21. sz.

Kapható: Adi László, Kónya Sándor, Zsilinszky Antal, Löbli Dániel, Kovács Károly, Hirsch Elek, Magyarosi Gyula, Fülöp Béni, Pardi Sándor, Dingfelder Zsigmond, Buzeskó Dávid, Landesmann József, Mocsi István, Landesmann Ferencz, ifj. Weisz Lajos, Jakobi Lajos, Rosenfeld Mihály, Blédi József, Geist Mór, Gergely Sándor, Rónai Mór, Mendelovits Lajos, Roz Izsák, Fischbein Armin, Fischer Sáli, Izrael Samu, Kepes Samu, Kovács János, Feuermann Ignátz, Kristóf Agnes, Stein Samu, Woith Tivadar utóda stb. üzletekben.

Telefon 77. sz.

Ki akar naponta 2—3 koronát

tisztességes módon és könnyen keresni?

Felnöttek, valamint gyermekek is, kik 13-ik életévüket már betöltötték, **jelentkezhetnek** a „Kolozsvári Hirlap” kiadóhivatalában **Kossuth Lajos-utca 17. sz.** minden délután 3—6 óráig.

Diszokmányal kitüntetve.

Bernáth E. Sándor varrógép, kerékpár nagy raktára és hangszerüzlete a m. kir. posta és táv. szállítója

Kolozsvár.

Összes áruimat havi részletfizetésre is adom és azokért 5 évig felelek. — Szakszerű **villamos világlással és motor-erőre berendezett mechanikai műhelyemben a javításokat gyorsan és jutányos árban készítem. Nikkelezéseket, különféle színű emallirozásokat saját fürdőmben és kemenczembem állítok elő.**

Képes árjegyzéket adok bárkinek.

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására hozni, hogy a **monostori út 110. szám alatti üzletemben**

nagy lisztraktárt

nyitottam, hol a legjobb kipróbált minőségű **lisztet, dercsét, korpát** napi árban árusítom.

Mindennemű **hási főselékek és fűserekek** kaphatók, a nagyobb rendeléseket haza szállítom.

Vágott tűsifa árulás, métermázsánkénti vételnél haza szállítom.

Sütődémben naponta **friss sütemény kapható;** ajánlom valódi vert haju félbarna **hási kenyeremet,** kilogrammjára 22 fillér, a megrendelt kenyeret haza küldöm. Viszont elárusítók és nagyobb vételeknél árkedvezmény. Elfogadok sütődémben idegen tésztát megsü-tés végett naponta háromszor, egymint **reggel 7 órakor, délben 11¹/₂ órakor és déltán 3 órakor.**

Becsés pártfogását és próbarendeléseket kérve, maradtam teljes tisztelettel

Frank János.

Diszített és diszítetlen női-, leány- és gyermek-

Kalapok

tavaszi ujdonságai nagy választékban — olcsó árak mellett beszerezhetők —

Lányi Benőné

női kalap termeiben

Kolozsvárt, Wesselényi M.-utca 2. sz. az emeleten.

Aki lakást változtat

és butorait olcsón és sértetleül akarja elszállíttatni az forduljon **Kolozsvár legrégibb fuvar vállalkozójához,**

Friedmann M.

m. kir. dohány áruraktári szállítóhoz,

ki felelősség mellett

szakavatott munkásokkal személyesen felügyelve

eszközöl fuvarozásokat.

Szíves bejelentések, ugy szóban, mint levél útján is a közbághiditér 3. szám alatt, esetleg a „Kolozsvári Hirlap” kiadó hivatalába naponta d. u. 2—7-ig intézendők.